WSI - ćwiczenie 5. Sztuczne sieci neuronowe

12 grudnia 2022

1 Sprawy organizacyjne

- 1. Ćwiczenie realizowane jest w zespołach dwuosobowych.
- 2. Ćwiczenie wykonywane jest w języku Python.
- 3. Ćwiczenie powinno zostać oddane najpóźniej przed terminem 11. zajęć. W ramach oddawania ćwiczenia należy zademonstrować prowadzącemu działanie kodu oraz wysłać na maila kod oraz dokumentację.
- 4. Dokumentacja powinna być w postaci pliku .pdf, .html albo być częścią notebooka jupyterowego. Powinna zawierać opis eksperymentów, uzyskane wyniki wraz z komentarzem oraz wnioski.
- 5. Na ocenę wpływa poprawność oraz jakość kodu i dokumentacja.
- 6. Można korzystać z pakietów do obliczeń numerycznych, takich jak numpy.
- 7. Implemenetacja powinna być ogólna (co oznacza możliwość stworzenia sieci z dowolną liczbą i wielkościami warstw).
- 8. Można skorzystać z pakietu *scikit-learn* w celu załadowania zbioru danych oraz jego podziału na części.

2 Ćwiczenie

Celem ćwiczenia jest implementacja perceptronu wielowarstwowego oraz wybranego algorytmu optymalizacji gradientowej z algorytmem propagacji wstecznej.

Następnie należy wytrenować perceptron wielowarstwowy do klasyfikacji zbioru danych wine (https://archive.ics.uci.edu/ml/datasets/wine). Zbiór ten dostępny jest w pakiecie scikitlearn (sklearn.datasets.load_wine).

3 Wskazówki

1. Pojedynczy *i*-ty neuron w *j*-tej warstwie perceptronu wielowarstwowego realizuje obliczenia, które możemy reprezentować za pomocą następującego grafu:

$$\begin{array}{ccc} y_1^{j-1} & \theta_i^j \\ & \searrow & \downarrow \\ \cdots & \longrightarrow s_i^j & \longrightarrow y_i^j & \longrightarrow \cdots \\ & \nearrow & \uparrow \\ y_n^{j-1} & b_i^j & \end{array}$$

gdzie:

- $[y_1^{j-1}, \dots, y_n^{j-1}]$ to wektor wyjść z warstwy j-1,
- wyjście sumatora wyliczamy jako $s_i^j = [y_1^{j-1}, \dots, y_n^{j-1}]\theta_i^j \ + \ b_i^j$
- y_i^j to wyjście *i*-tego neuronu w *j*-tej warstwie wyliczane jako wartość funkcji aktywacji otrzymanej dla wyniku sumatora (s_i^j) ,
- celem trenowania jest odnalezienie wartości wag $\theta_i^{j-1} \in \mathbb{R}^n$ oraz biasu $b_j^i \in \mathbb{R}$ to właśnie po tych parametrach będziemy liczyć gradienty potrzebne do optymalizacji.
- 2. Propagacja wsteczna to narzędzie umożliwiające liczenie gradientów. Jej podstawą jest następująca zależność:

$$\frac{\mathrm{d}q}{\mathrm{d}z_i} = \frac{\partial q}{\partial z_i} + \sum_{k: z_i \to z_k} \frac{\mathrm{d}q}{\mathrm{d}z_k} \frac{\partial z_k}{\partial z_i} ,$$

która zakłada, że nasza funkcja da się przedstawić w postaci grafu zależności (który przetwarzać będziemy od końca, w kierunku wejść):



- 3. $\frac{\mathrm{d}q}{\mathrm{d}z}$ to pochodna zupełna, a $\frac{\partial q}{\partial z}$ pochodna cząstkowa. Różnica objawia się wtedy, gdy zmienna z ma nie tylko bezpośredni, ale również pośredni wpływ na q np.
 - dla $q = z^2 + v$ oraz v = 15 mamy

$$\frac{\mathrm{d}q}{\mathrm{d}z} = \frac{\partial q}{\partial z} = 2z$$

• ale dla $q = z^2 + v$ oraz v = sin(z) mamy $\frac{\partial q}{\partial z} = 2z$, ale

$$\frac{\mathrm{d}q}{\mathrm{d}z} = 2z + \frac{\mathrm{d}q}{\mathrm{d}v}\frac{\partial v}{\partial z} \tag{1}$$

$$=2z+\cos(z) \neq \frac{\partial q}{\partial z} \tag{2}$$

- 4. Dobrze najpierw sprawdzić poprawność implementacji na mniejszych, testowych danych (np. funkcja xor dla 3 neuronów w 1 warstwie ukrytej lub na aproksymacji funkcji kwadratowej).
- 5. Wymagany jest podział danych na zbiór trenujący, walidacyjny i testowy. Można skorzystać w tym celu z gotowych funkcji.

2